

SXEDIO.GU2

9.12.1957: ΝΕΕΣ ΣΚΛΗΡΕΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΒΡΕΤΤΑΝΟΥΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΟΥΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΥΣ ΣΤΟ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΣΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Το Δεκέμβρη του **1957** καθώς αναμενόταν η τέταρτη συζήτηση του Κυπριακού στα Ηνωμένα Έθνη στην Κύπρο κηρύχθηκε στις **9** Δεκεμβρίου παναπεργία στη διάρκεια της οποίας έγιναν και συγκρούσεις μαθητών και αστυνομικών στο Παγκύπριο Γυμνάσιο, παρά την Ιερά Αρχιεπισκοπή.

Η εφημερίδα "Έθνος" στην έκδοση της της **11** Δεκεμβρίου **1957** έγραφε για τις συγκρούσεις:

"Αιματηρά μάχη διεξήχθη χθες περί το Παγκύπριο Γυμνάσιο μεταξύ μαθητών του σχολείου και δυνάμεων ασφαλείας δραματικόν αποτέλεσμα της οποίας υπήρξεν ο τραυματισμός δεκάδων μαθητών και δεκάδων περίπου μελών των δυνάμεων ασφαλείας εκ των οποίων εν μέλος ετραυματίσθη σοβαρώς ως και η κατάληψις του γυμνασιακού κτιρίου υπό ομάδαοσ βρετανών στρατιωτών.

Τα εν λόγω επεισόδια ήρχισαν την **9ην** πρωϊνήν ότε οι μαθηταί της Κεντρικής πτέρυγος του Γυμνασίου εξελθόντες εις διάλειμμα αντελήφθησαν πέριξ του σχολείου σταθμευμένα στρατιωτικά οχήματα. Τούτο εθεωρήθη υπό των μαθητών πρόκλησις και ηρνήθησαν να εισέλθουν εις τας τάξεις των. Άγγλος αξιωματικός μετέβη προ του διαλείμματος εντός του σχολείου και ηρώτησε τον γυμνασιάρχη, εάν το σχολείον λειτουργή. Ο κ. Σπυριδάκις απήντησεν ότι οι μαθηταί παρηκολούθουν κανονικώς τα μαθήματά των και υπέδειξεν εις αυτόν ότι στρατιωτικά οχήματα έπρεπε μάλλον να αποσυρθούν ίνα μη προκληθή εις τους μαθητάς σύγχυσις.

Εν τούτοις τα οχήματα παρέμειναν εκεί, όποτε περί την **9ην** πρωϊνήν οι μαθηταί ήρχισαν να ανέρχωνται επί της στέγης της Σεβερείου βιβλιοθήκης του σχολείου και να συγκεντρώνονται εις την αυλήν αρνούμενοι να παρακολουθήσουν

περαιτέρω τα μαθήματα, λόγω της υπάρξεως των ρηθέντων οχημάτων πέριξ του σχολείου.

Αι μαθήτριά του παραρτήματος της Φανερωμένης δεν προσήλθον καθόλου εις τα μαθήματά των, αλλ' εις το παράρτημα θηλέων του Αγίου Ιωάννου διεξήχθησαν κανονικώς τα δύο πρώτα μαθήματα, ότε αι μαθήτριά εξελθούσαι εις διάλειμμα ησθάνθησαν την οσμήν δκαρυγόνων βομβών ότε οι μαθηταί ανήρτησαν επί της Σεβερείου βιβλιοθήκης ελληνικήν σημαίαν και ήρχισαν να ψάλλουν εθνικά άσματα.

Αυτοκίνητα προσκομίζοντα Τούρκους επικουρικούς και διερχόμενα κάτωθι της βιβλιοθήκης ελιθοβολούοντο, το αυτό δε συνάβαινε διά παν μέλος των δυνάμεων ασφαλείας. Λίθοι, κεναί φιάλαι, κεραμίδια και ξύλα ερρίπτοντο βροχηδόν υπό των μαθητών και αλλεπάλληλοι έφθανον μέχρις αυτών αι δκαρυγόνοι βόμβαι, Μετά **15**λεπτον θυελλώδη σύγκρουσιν αι δυνάμεις ασφαλείας όρμησαν και παραβιάσασαι την θυραν εισήλθον εις την βιβλιοθήκην επί της στέγης της οποίας συνεκρούσθησαν σώμα προς σώμα με τους μαθητας.

Πλείστοι μαθηταί υποχώρησαν τότε εκ των οποίων πλαγίων θυρών της αυλής, αλλά κατά την αποχώρησιν εσημειώθησαν αρκεταί συμπλοκαί.

Εκ των μαθητών ετραυματίσθησαν περί τους **30**, πλείστοι δε τούτων μετεφέρθησαν εις το νοσοκομείον διά στρατιωτικών τραυματιοφορέων. Άλλοι μετεφέρθησαν εις ιδιωτικές κλινικάς. Εις μαθητής ηλικίας περίπου **14** ετών εραυματίσθη σοβαρώτατα και μεταφερθείς υπό τινος τούρκου εκ του πεδίου της μάχης, έκειτο αναίσθητος επί του εδάφους, ότε κάποιος Έλλην διερχόμενος εκείθεν τον εσήκωσεν εις τας χείρας του, αλλ' έτερος τούρκος αστυνομικός τον ημποδισε να τον μεταφέρει.

Επειδή όμως ο πρώτος επέμενε και οι παριστάμενοι επενέβησαν Άγγλος αξιωματικός απεμάκρυνε τον τούρκον και επέτρεψε την μεταφοράν του πληγωμένου εις το παρακείμενον ιατρείον του κ. Σπυριδάκι, όστις παρέσχεν εις αυτόν τας πρώτας βοηθείας.

Συντάκτης μας όστις παρηκολούθησεν εκ του σύνεγγυς τα γεγονότα επλησίασε τον μικρόν τραυματιάν και τον ηρώτησε πως ονομάζεται.

Όυτος με μεγάλην προσπάθειαν κατόρθωσε να αρθρώση το όνομα Στέλιος, αλλ' η εξάντλησις του ήτο τοιαύτη ώστε μόλις κατόρθωσε να κρατήση επί τινα δευτερόλεπτα τους οφθαλμούς ανοικτούς, επί του οπισθίου μέρους της κεφαλής του έφερε τραύματα και το αριστερόν μέρος της σιαγόνας του εκινείτο σπασμωδικώς, εις την κατάστασιν ταύτην ο μικρός μαθητής εις την ταυτότητα του οποίου ανεγράφετο το όνομα

Στέλιος Κωνσταντίνου μετεφέρθη εις το Γενικόν Νοσοκομείον όπου διεπιστώθη ωσαύτως ότι η κατάστασις του είναι σοβαρά.

Μετά την κατάπαυσιν της μάχης αφού οι μαθηταί είχαν απέλθη η περί το Γυμνάσιον περιοχή εκκαλύπτετο υπό λίθων, υάλων και παντός είδους αντιμειμένων αίτινα ερρίπτοντο υπό των μαθητών ως και των δυνάμεων ασφαλείας. Εις διαφόρους θέσεις διεκρίνοντο οδοφράγματα, τα οποία ανηγέρθησαν υπό μαθητών με καφάσια παρακειμένων δένδρων.

Οι στρατιώται εισήλθον εντός του σχολείου και εν τη καταδιώξει των μαθητών προεκάλεσαν ζημίας αρκετών εκατοντάδων λιρών. Υελοπίνακες εθραύσθησαν, πλείσται θύραι υπέστησαν ζημίας, μία δε προτομή του Ρήγα Φεραίου ήτις ευρίσκετο εις διάδρομον του σχολείου κατεστράφη σχεδόν τελείως. Πολλά βιβλία μαθητών αίτινα έγκατελείφθησαν εις τας τάξεις ή τα ποδήλατά των κατεστράφησαν υπό των δυνάμεων ασφαλείας.